

12.07.2021

Tornem a assenyalar que aquesta futura llei suposarà la transposició de la Directiva europea 2018/1808 de serveis de comunicació audiovisual a la legislació estatal, i recordem que aquesta Directiva assenyala que **els Estats poden “imposar obligacions per garantir l'adequada prominència dels continguts d'interès general”**

, vinculats a “objectius”

com

“la llibertat d'expressió i

la diversitat cultural

” (article 7 bis).

I aquesta

Directiva afegeix que “

qualsevol mesura adoptada pels Estats

membres en virtut de la Directiva 2010/13/UE

ha de respectar

(...)

la diversitat cultural i lingüística

, d'acord amb la Convenció de la Unesco sobre la protecció i promoció de la diversitat de les expressions culturals”.

Precisament, pel que fa als principis generals assenyalats per aquesta Directiva, cal recordar que l'article 22 de la

Carta dels Drets Fonamentals de la UE

esmenta tres pluralismes que cal respectar: el cultural, el religiós i el

lingüístic

. Precisament, la Convenció de París del 2005 -esmentada al paràgraf anterior- afirma que “la diversitat lingüística és un element fonamental de la diversitat cultural”. És més l'article 6 d'aquesta

Convenció, sobre els “drets de les Parts en l'àmbit nacional” (és a dir estatal), assenyala que les Parts (els Estats) “podran adoptar mesures per a protegir i promoure la diversitat de les expressions culturals en els seus respectius territoris”.

No hi ha dubte, per tant, que la Directiva expressa la necessitat de promoure la diversitat lingüística i dota els Estats membres d'eines normatives eficaces per a fer-ho.

Davant d'això considerem que:

1.

A l'**article 5** de l'avantprojecte, als conceptes que defineixen el pluralisme "de la societat" que cal "promoure", **s'hauria d'incloure, necessàriament, el pluralisme lingüístic, que ha de formar part dels principis bàsics de la llei**

, i no pas segregar aquesta qüestió essencial a un altre apartat (l'article 8 sobre llengües) l'abast del qual queda limitat a un únic capítol de la llei (el capítol VI).

2.

A l'**article 8**, sobre llengües, diferencia "la llengua oficial de l'Estat" de les "llengües oficials de les Comunitats Autònomes". Llengües com el català no tornen a ser esmentades al text de l'avantprojecte fins al títol VI, dedicat a les obligacions dels prestadors de serveis de comunicació audiovisual. En aquest capítol VI s'assenyala l'obligatorietat que les obres europees tinguin un percentatge reservat a obres europees (diferent en canals de TV –art.113- que en plataformes-art.114) i que d'aquest percentatge mínim, si més no la meitat es reservaria a obres en castellà "o en alguna de les llengües oficials de les Comunitats Autònomes".

Aquesta conjunció, la "o", fa que no es garanteixi cap percentatge cap a la llengua catalana ni tan sols la seva mínima presència, cosa que sí faria una "i". I aquest és el canvi que reclamem en aquest article

. Les noves tecnologies faciliten que un mateix contingut audiovisual, sigui emès per ones hertzianes (TDT) o disponible via internet (plataformes) incorpori diverses versions lingüístiques (tant en l'àudio i el subtítulat com en l'audiodescripció).

3.

Per tal de donar unes mínimes garanties a una oferta plurilingüe de cadascun dels serveis de comunicació audiovisual que siguin de cobertura estatal, reclamem que als articles on s'esmenti la presència de continguts lingüístics, especialment als art. 113, 114 i 116, s'incorpori el següent:

A: Que els continguts emesos als canals televisius, o disponibles a les plataformes digitals, incorporin les distintes versions lingüístiques (doblatge, subtitulació i audiodescripció) que ja existeixin en aquell moment en català (i lògicament també en basc i gallec) adoptant les mesures tècniques oportunes.

B. Que es promoguin, amb mesures i percentatges o quotes mínimes concretes i garantides els **doblats, subtitulacions i audiodescripcions en les diverses llengües oficials a l'Estat espanyol**, establint criteris específics per als continguts en directe.

C. Que a les obligacions d'inversions en produccions europees i també les obligacions de la presència (quota) d'aquestes en l'oferta de continguts (siguin televisions o plataformes) hi hagi un percentatge garantit de continguts disponible en les llengües oficials que no són el castellà .

D. Les quotes o percentatges assenyalats als apartats B i C anteriors no haurien de ser inferior a 1/3 part del total, que correspon aproximadament al pes demogràfic conjunt dels parlants de les llengües catalana, basca i gallega a l'Estat espanyol.

E. Que als webs i altres interfícies de comunicació digital entre el servei de comunicació audiovisual i l'usuari o client haurien d'incorporar sempre i necessàriament el català i la resta de llengües oficials a l'Estat a tots els seus missatges escrits o orals (opcions dels menús, sinopsis de les obres...).

1.

Segons l'article 30.2 2 de la Directiva europea, "els Estats membres vetllaran per a que les autoritats organismes reguladors nacionals exerceixin les seves competències" d'acord amb els objectius d'aquesta "en particular el pluralisme dels mitjans de comunicació, la diversitat cultural i lingüística". En tant que cada Estat pot decidir quantes i quines seran aquestes autoritats "nacionals", **reclamem que les comunitats autònomes amb llengua pròpia i les seves autoritats audiovisuals haurien de ser considerades autoritats "competents" juntament amb el Govern de l'Estat i la CNMC**

(art. 151)

, per tal de vetllar amb la major eficàcia possible la promoció i defensa del pluralisme lingüístic dels serveis de comunicació audiovisual de cobertura estatal, siguin televisions o plataformes.

Cal recordar que estats plurals com el belga o l'alemany tenen diverses autoritats com a membres de la seva representació estatal, "nacional",

a l'organisme europeu de reguladors audiovisuals, l'ERGA

, ja existent i present al text de la Directiva europea. Per tant, aquests

organismes reguladors autonòmics, com seria el cas del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) o el nou Consell Audiovisual de la Comunitat Valenciana, haurien de ser també membres integrants de l'ERGA

. Cal recordar que l'Estatut d'Autonomia de Catalunya assenyala que La Generalitat de Catalunya té la "competència compartida sobre la regulació i el control dels serveis de comunicació audiovisual que utilitzin qualsevol dels suports i de les tecnologies disponibles dirigits al públic de Catalunya, i també sobre les ofertes de comunicació audiovisual, si es distribueixen al territori de Catalunya" (Article 146. 1 b).

2.

El terme "prominència" s'esmenta en un únic article (el 102) de l'avantprojecte, i només per indicar que s'han d'anar incorporant programes i continguts audiovisuals amb audiodescripció als catàlegs de les plataformes. Però no s'esmenta que aquestes audiodescripcions estiguin disponibles en els diversos idiomes oficials a l'Estat. El mateix succeeix amb les referències al subtitulat (articles 100, 101, 102) i també el 107, que parla del Centro Español del Subtitulado y la Audiodescripción (CESyA) com al centre de referència pel que fa a l'accessibilitat a l'audiovisual de persones amb discapacitat. **Reclamem que en totes les obligacions o mesures de foment vinculades a subtitulats i audiodescripcions s'incorporin també les llengües oficials distintes del castellà**

3.

Els únics continguts "d'interès general" esmentats explícitament a l'avantprojecte són determinades competicions esportives, juntament amb algunes activitats culturals com les gales dels Premis Goya o els MAX de les arts escèniques (art. 144) entre d'altres esdeveniments. **Reclamem que la llengua catalana, en àudio o en text escrit** (doblatges, subtitulats, audiodescripcions...)

sigui considerada contingut d'interès general als serveis de comunicació audiovisual

, siguin televisions o plataformes,

per tal de donar màxima cobertura legal a les mesures de foment i obligacions lingüístiques proposades

en aquestes al·legacions.

4.

Pel que fa a la **reciprocitat televisiva** (vinculat a l'article 72), **reclamem que totes les Comunitats Autònomes puguin gestionar, si més no, dos canals múltiplex (MUX) i no pas un de sol com ara** (si

més no totes les que tenen llengua pròpia distinta al castellà)

. Per tant, proposem recuperar la previsió de la llei estatal 22/1999 -que suposava la transposició a una anterior Directiva europea- i que establí que les Comunitats Autònomes podien tenir dos MUX cadascuna. Malauradament, un dels dos MUX disponibles va ser suprimit al Plan Técnico Nacional de la Televisión digital terrestre de 2014. Com reconeixen documents oficials, com l'informe de la CNMC preceptiu del darrer «Plan Técnico Nacional de la Televisión Digital Terrestre», de 2019, tant el País Valencià com les Illes Balears disposen de suficient espai radioelèctric per poder disposar de nou d'un segon MUX autònic. Un segon MUX permetria que la reciprocitat pogués comptar amb tots els canals que emeten cadascuna d'elles i que a més puguin ser tots ells en HD en el futur. Una capacitat d'emissió incrementada que es fa encara més necessària davant la previsió que tots els canals hagin d'emetre en alta definició abans de l'1 de gener de 2023, segons indica el pla tècnic del 2019 abans esmentat.

Amb relació al redactat d'aquest art. 72

proposem també que les emissions de reciprocitat

no estiguin obligades a utilitzar només l'espai radiolèctric que sigui d'estricta gestió autonòmica (lletra «c») si no que també

puguin utilitzar-se la part de l'espai radioelèctric reservat per a emissions locals sense ús

, amb l'acord previ de l'autoritat audiovisual d'aquella Comunitat Autònoma (establint, si s'escau, els canvis que fossin necessaris a la Llei 9/2014 de Telecomunicacions).

5. Afegir a l'art. 140, sobre el foment del sector audiovisual, una nova lletra «i»: «foment de la producció, difusió i coneixement de les obres audiovisuals produïdes en llengües cooficials distintes al castellà».

6.

Finalment, sobre la nova disposició final, de modificació de la Llei 8/2009 de finançament de RTVE, discrepem amb l'obligació que els prestadors de serveis de comunicació audiovisual de titularitat privada hagin d'aportar un percentatge dels seus ingressos bruts (entre l'1,5% i el 3% segons el cas) al finançament de RTVE. Entenem que aquests recursos haurien d'anar destinats, si de cas, a un organisme específic de suport a la producció audiovisual en el seu conjunt, com així ho preveuen altres legislacions estatals a la UE. Aquest organisme seria l'actual ICAA. Si es vol mantenir **proposem que una part significativa d'aquests diners s'afegissin, complementàriament, als recursos econòmics que provinguessin de l'actual fons de «foment a la cinematografia i a l'audiovisual en llengües cooficials distintes al castellà», previst a l'art. 36 de la Llei 55/2007 del Cinema**

, fent les oportunes modificacions d'aquesta llei. És més, considerem que el que assenyala el seu art.10, que fixa un 15% de deducció en aquelles coproduccions que es fan amb RTVE discrimina greument la resta de corporacions audiovisuals, ja que no podrien proposar coproduccions a les plataformes audiovisuals amb aquesta important deducció.

Barcelona, Palma i València, 11 de juliol de 2021.

La campanya per la reciprocitat plena, l'espai de comunicació en català i la Llei de l'audiovisual compta amb el suport de:

